

Til:
Børne- og Undervisningsudvalget
Beskæftigelsesudvalget
Kulturudvalget

15.10.13

Cc:
Undervisningsminister Christine Antorini
Beskæftigelsesminister Mette Frederiksen
Kulturminister Marianne Jelved

Fleksuddannelse – om igen!

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) så med stor forventning og begejstring frem til forslaget om en fleksuddannelse. De folkeoplysende skoleformer (højskoler, produktionsskoler, frie fagskoler, efterskoler, ungdomsskoler, daghøjskoler, oplysningsforbund) har mange og gode erfaringer med arbejdet med de unge, der ikke gennemfører gymnasium eller erhvervsuddannelse, og vi så også behovet for en samlande og sammenhængende ramme for dette arbejde.

Det er derfor med meget stor beklagelse, at vi – efter en grundig gennemgang af forslaget – er kommet til den konklusion, at det er bedre for de unge, at regeringens fleksuddannelse ikke bliver til virkelighed. Vi vil derfor opfordre jer til

- at trække fleksuddannelsen ud af erhvervsuddannelsesreformen
- at sætte et nyt arbejde i gang med at skabe den fleksuddannelse, der er brug for

Vi er nået frem til denne konklusion af flere grunde:

- Målgruppen er inkonsistent defineret og for snæver, og der vil derfor stadig eksisterer en stor restgruppe af unge, som ikke får et relevant tilbud.
- Målsætningen er for snæver, fordi uddannelsen ikke også skal lede de unge videre til anden uddannelse.
- Uddannelsen er ikke fleksibel. Den vil derfor ikke være i stand til at hjælpe denne gruppe unge bedre end de eksisterende tilbud. Investeringen vil højst sandsynlig være spildt.

Disse hovedpointer vil vi uddybe i det følgende med henvisning til: 1) Forslaget ”Faglært til fremtiden” og 2) Undervisningsministeriet: ”Teknisk gennemgang af regeringens udspil til en ny fleksuddannelse”, 9. oktober 2013.

Målgruppen

Målgruppen er snæver, fordi den er defineret ved, at de visiterede unge ikke vil kunne bringes til at klare en ungdomsuddannelse.

Forslaget er dermed ikke et tilbud til den store gruppe af unge, der af andre grunde end boglige problemer ikke kommer i gang med en ungdomsuddannelse: dårlige skoleoplevelser, sociale, psykiske, misbrug, almindelig forvirring. Det betyder, at en stor gruppe unge vil stå tilbage. De kan ikke komme ind på erhvervsuddannelse eller gymnasium pga. adgangskrav, og de passer ikke til denne model.

Det understreges af, at der højst kan optages 2.500 elever (3,5 % af en årgang) pr. år, selv om restgruppen, der ikke får en ungdomsuddannelse, er langt højere – og risikerer at vokse, når der indføres adgangskrav til gymnasier og EUD.

Derudover er beskrivelsen af målgruppen inkonsistent, og det vil være svært at visitere til uddannelsen:

- Fordi det er svært at afgøre, om en 15-årig, der netop er gået ud af 9. klasse, kan bringes til at klare en ungdomsuddannelse eller ej
- Fordi det er svært at finde den gruppe unge, som på én gang er:
 - * mere kompetente end til STU
 - * ikke egnede til EGU
 - * mindre kompetente end til optagelse på EUD
 - * i stand til at klare dansk plus et andet fag på D-niveau
- Fordi det er svært at finde en gruppe unge, som på én gang ”ikke er eller ville kunne blive uddannelsesparat” og samtidig er ”motiverede for uddannelse” – og oven i købet eventuelt ”opfylder adgangskravet til EUD og GYM”! (UVM-slides, 9.10.13).

DFS mener, at fleksuddannelsen bør være et tilbud til alle mellem 10. klasse og 25 år, der af den ene eller anden grund ikke kan begynde på en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse.

Målsætning

Regeringens forslag til fleksuddannelse skal ensidigt kvalificere de unge til at varetage ufaglært arbejde. Den skal derfor slet ikke hjælpe, vejlede eller kvalificere unge til at påbegynde en ordinær ungdomsuddannelse eller anden uddannelse.

- Det er en snæver målsætning, som vil afholde mange fra at søge ind – og dermed fastholder mange unge i en restgruppe.
- Det er en målsætning, som risikerer at stigmatisere deltagerne.
- Det er en ufleksibel målsætning, der ikke giver rum for ændret motivation og potentiale undervejs.
- Det er yderligere en ufleksibel målsætning, fordi de unge skal ”specialisere” sig tidligt i forløbet
- Det er en urealistisk målsætning i en periode, hvor det i forvejen er svært at finde både praktikpladser og jobmuligheder for ufaglærte.

DFS mener, at fleksuddannelsen bør have et fleksibelt formål, der indebærer både at ruste de unge til et job og at lede dem (vejledning, uddannelse, udvikling) ind i en af de øvrige uddannelser.

Indhold

Regeringens forslag er en standardiseret one-size-fit-all model, der tømmer ordet fleksibel for indhold.

- Fordi den har et fastlåst to-årigt forløb. Det indebærer ressourcepild, fordi en del af gruppen vil kunne sluses over i anden uddannelse eller job inden. Det fremgår af de gode erfaringer, som bl.a. daghøjskoler, produktionsskoler og AOF har med denne gruppe unge.
- Fordi den er bygget op omkring fire faste moduler med stærkt begrænset mulighed for individuelle valg/tilbud. De individuelle elementer, der er mulighed for, er tæt knyttet til tidligt valgt erhvervsretning, ikke til den unges behov.

- Fordi den ikke giver mulighed for at guide de unge videre i en anden uddannelsesretning.
- Fordi den ikke tager højde for, at de unges problem ofte er manglende motivation for uddannelse og manglende afklaring.

DFS mener, at fleksuddannelsen bør være fleksibel i indhold og form:

- Den skal bygges op om en individuel og håndholdt vejledning (faglig, social og personlig), herunder mentorordning
- Den skal give mulighed for at give de tilbud fra hele paletten, som den enkelte unge har behov for. Det kan godt kombineres med en ramme af klasse- eller gruppetilhørsforhold.
- Den skal indeholde både almene og praktiske fag.
- Den skal give mulighed for at udnytte kostskoleformens særlige muligheder for at hjælpe unge med sociale og personlige problemer, herunder mulighed for at forlænge opholdet på kostskolen i en periode efter afslutningen af fleksuddannelsen, f.eks. under opstart af anden uddannelse.
- Der skal være mulighed for at forkorte forløbet, hvis den unge undervejs er motiveret til og har forudsætninger for at starte på en traditionel ungdomsuddannelse.
- Der skal være mulighed for at forlænge forløbet, hvis den enkelte unge har brug for et halvår til.

